

به هرحال اقتصاد ایران طی نیم قرن اخیر همواره با پدیده تورم مواجه بوده که به بخش جدایی ناپذیری از اقتصاد ما تبدیل شده است.

همان طور که گفتید ما طی ۵۰ سال اخیر به صورت مستمر با پدیده تورم مواجه بوده ایم. دولت های مختلف هم آمده و رفته اند، هر دولتی هم که بر سرکار آمده اگر چه در ابتدای کار دولت های قبلی را متهم کرده اما در نهایت وقتی خودش نیز مسئولیت دولت را بر عهده گرفته، نتوانسته است تورم را به صورت مستمر تنظیم کرده و به صورت پایدار نظام اقتصادی بدون تورمی را ایجاد کند. این موضوع یکی از مسائل مهم کشور است. به همین دلیل باید روی بحث تورم متمرکز شد تا حساسیت ها روی این مسأله در سطح کلان بیشتر شود. اولین بحثی که لازم است راجع به سؤال شما مطرح کنم این است که حتماً باید یک بار به موضوع تورم و دلایل اهمیت آن در اقتصاد بپردازیم. بالاخره برای کارگزاران اقتصادی، سیاسیون و... علاوه بر تورم، شاخص های کلان اقتصادی مانند رشد، معیشت، اشتغال و... نیز دارای اهمیت است. حتی بارها دیده ایم وقتی دولتمردان ما راجع به موضوعات مهم در سیاست گذاری اقتصادی صحبت می کنند، می گویند مسأله معیشت مردم باید در اولویت دولت باشد، لذا باید سیاست هایی را اتخاذ کنیم که به معیشت مردم توجه کرده یا برای مثال بتواند ایجاد اشتغال کند. یعنی سایر متغیرهای کلان نیز از نظر سیاست گذار دارای اهمیت است اما دلیل اینکه من تورم را این قدر مهم می دانم این است که معتقدم تورم پایین و با ثبات، منجر به رشد اقتصادی می شود. یعنی خود این موضوع منجر به بهبود کارکرد بازار می شود. اینکه کاهش تورم منجر به رشد می شود یکی از گزاره های با اهمیتی است که در مکاتب اقتصادی مختلف مورد اجماع اقتصاددانان قرار دارد. تورم دارای هزینه های واقعی است. این هزینه، بویژه تورم پیش بینی شده باعث می شود اقتصاد کشور در حوزه هایی چون اشتغال، معیشت، رشد اقتصادی و... دچار مشکل شود، اما اقتصادی که دارای تورم پایین یا اصطلاحاً ثبات باشد، رشد سریع تری خواهد داشت.

در شرایطی که تورم های پایین و تک رقمی در عمده کشورهای دنیا طی دهه های گذشته به موضوعی عادی تبدیل شده اما اقتصاد ایران

چرایی ماندگاری تورم در تاریخ اقتصاد ایران در گفت و گو با دکتر محمدرضا فرزین

چرا تورم بالا داریم؟

تازمانی که سیاست گذاری اقتصادی اصلاح نشود، تورم قابل کنترل نیست

★ **علی اصغر رحمان نژاد**
خبرنگار اقتصادی

تک رقمی را هم به خود دیده است اما مسأله اینجا است که نه پایدار بوده و نه مبتنی بر سیاست گذاری اقتصادی. تورم حالا مسأله حل شده اغلب کشورها است اما ایران در کنار محدود کشورهایی همچنان جدی ترین و مخاطره آمیزترین معضل اقتصاد کلان خود را تورم می داند. درباره چرایی این موضوع با دکتر محمدرضا فرزین، اقتصاددان، عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی و رئیس شورای عالی هماهنگی بانک های دولتی به گفت و گو نشستیم. او پس از مرور تاریخی موضوع، راه حل های قابل تحقق و نقش بانک مرکزی را در کنترل شاخص تورم تبیین کرد که در ادامه می خوانید.

آقای دکتر! اجازه دهید گفت و گو را با طرح پرسش درباره دلایل وجود تورم ساختاری در اقتصاد ایران آغاز کنم.

تورم بیش از نیم قرن است که به عنوان مسأله مبتلا به اقتصاد ایران شناخته می شود. بیماری مزمن تورم یکی از مهم ترین شاخص های عملکرد اقتصاد کلان است که برای سیاست گذاران و دولتمردان از یک سو و جنبه های مختلف زندگی شهروندان از سوی دیگر حائز اهمیت است.

تاریخ نگاری روند تغییرات تورم در ایران حکایت از فراز و فرودهای فراوان دارد. از تورم ۱۱۰ درصدی در زمان حمله متفقین به کشور تا تورم ۴۹ درصدی در دولت سازندگی و شتاب گرفتن این شاخص پس از خروج امریکا از برجام، جملگی قله های تورمی را در اقتصاد ایران به تصویر می کشد که در برهه هایی از زمان با فراوانی اندک فرودهایی را تجربه کرده و تورم های